

Aan de leden van de verenigde vergadering

ONDERWERP

Stand van zaken voorbereidingen derde Stroomgebiedbeheerplan KRW

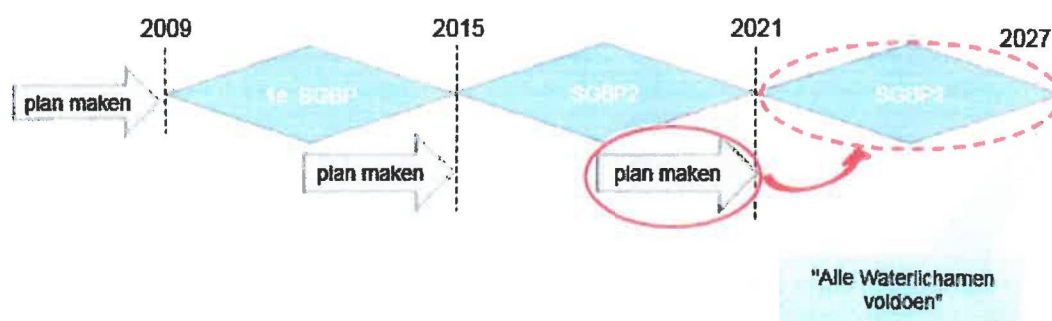
Geachte leden,

Eind 2018 is Delfland gestart met de voorbereidingen voor het Delflandse deel van het derde Stroomgebiedbeheerplan (SGBP3) van de Kaderrichtlijn Water (KRW). Met deze brief informeren wij u over de voortgang en de aanpak van het proces om te komen tot een gedragen plan, dat te zijner tijd aan de VV ter besluitvorming zal worden voorgelegd. In deze aanpak hebben we ook uw input verwerkt uit de informatieve VV van 13 december 2018.

Derde Stroomgebiedbeheerplan (SGBP3)

De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn met als doel het bereiken van een goede chemische en ecologische toestand van het grond- en oppervlaktewater in de lidstaten. In stroomgebieden werken de waterbeheerders en andere betrokkenen met elkaar samen. Het behalen van de doelen voor de KRW is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle overheden. Delfland is onderdeel van het deelstroomgebied Rijn-West. Binnen Delfland geeft de KRW voor een belangrijk deel sturing aan het werken aan waterkwaliteit.

De KRW kent drie planperiodes. In onderstaand figuur wordt dit verbeeld:

In de KRW is vastgelegd dat elke planperiode de begrenzing, typering, doelen en maatregelen moeten worden geëvalueerd op basis van dan actuele kennis en inzichten. Voor elke periode worden voor de aangewezen waterlichamen waterkwaliteitsdoelen en de benodigde maatregelen om deze doelen te halen, vastgelegd in een stroomgebiedbeheerplan. Op dit moment is het tweede Stroomgebiedbeheerplan (SGBP2) in uitvoering, looptijd 2016-2021.

Van 2022 tot en met 2027 wordt het SGBP3 uitgevoerd. In 2021 moeten voor het hele stroomgebied geactualiseerde passende doelen en maatregelen te zijn vastgesteld voor het SGBP3.

In de toekomst moet er aandacht zijn voor de financiële, bestuurlijke, juridische en maatschappelijke consequenties van het KRW-programma.

Inzichten eerste inhoudelijke analyse

Delfland heeft inmiddels een verkennende inhoudelijke analyse ('loop 1') uitgevoerd voor de volgende planperiode, het SGBP3. De analyse is gedaan aan de hand van de in de Handreiking KRW-Doelen (Stowa, 2018) vastgestelde systematiek. In 'loop 1' is doorgerekend wat het effect van maatregelen is op de doelen en is meer inzicht ontstaan in de haalbaarheid van de Delflandse SGBP2-doelen. De analyse is gebaseerd op, na het vaststellen van het SGBP2, verder doorontwikkelde inzichten en kennis van het Delflandse watersysteem en maatregel-effectrelaties.

Samenvatting

De eerste analyse, op basis van de meest actuele kennis en inzichten, heeft aangetoond dat, ook al zijn aan het eind van het SGBP2 alle vastgestelde maatregelen uitgevoerd, er in alle Delflandse waterlichamen aan het einde van de huidige planperiode nog knelpunten zullen zijn in de chemische en ecologische waterkwaliteit. De in SGBP2 vastgestelde KRW-doelen voor 2027 kunnen met het huidige in het SGBP2 vastgestelde maatregelenpakket niet gehaald worden. Gebleken is dat de destijds - met het SGBP2 - vastgestelde doelen niet passend zijn bij de aard en de potenties van het watersysteem van Delfland. Naar verwachting zullen met het SGBP3 wel bij de aard en de potenties van de Delflandse waterlichamen passende doelen vastgesteld worden. Dit is conform de KRW-systematiek. Dit wordt hierna verder toegelicht.

Systeemanalyse

De eerste stap in de analyse van 'loop 1' was het maken en actualiseren van systeemanalyses voor de vijf bestaande lijnvormige waterlichamen, met behulp van de ecologische sleutelfactoren¹ en op basis van de meest actuele kennis en inzichten. De ecologische sleutelfactoren bevatten de ecologische én de chemische karakteristieken. De analyse heeft aangetoond dat, ook al zijn aan het eind van het SGBP2 alle maatregelen uitgevoerd, er in alle Delflandse waterlichamen aan het einde van de huidige planperiode nog knelpunten zullen zijn in de chemische en de ecologische waterkwaliteit. Dit betekent dat de in SGBP2 vastgestelde KRW-doelen voor 2027 niet gehaald worden. Dit hangt samen met het inzicht dat de destijds met het SGBP2 vastgestelde doelen niet passen bij het watersysteem van Delfland.

Begrenzing, typering en statustoekenning waterlichamen

Er is verkend of er aanleiding is de begrenzing, typering en statustoekenning van de in het SGBP2 vastgestelde Delflandse waterlichamen aan te passen. Om goed bij de waterlichamen passende doelen te kunnen stellen en beter op maatregelen te kunnen sturen wordt aanbevolen om in het SGBP3 de waterlichamen meer op basis van systeemfunctioneren te begrenzen.

Mogelijke maatregelen en passend maken doelen

In vervolg hierop is verkend welke maatregelpakketten voor het SGBP3 mogelijk zijn, is globaal doorgerekend wat het effect daarvan is op de doelen en is meer inzicht ontstaan in haalbaarheid van de in het SGBP2 vastgestelde KRW-doelen voor 2027. Uit de op hoofdlijnen uitgevoerde analyse volgt, op basis van de meest recente kennis en inzichten, dat de in het SGBP2 voor Delfland opgestelde doelen voor ecologie en ondersteunende fysisch-chemische parameters niet altijd passen bij de aard en de potentie van het watersysteem. De doelen van het SGBP2 zijn in het algemeen gelijk gesteld aan de landelijk voorgestelde 'default' ofwel standaarddoelen voor bepaalde watertypen. Deze zijn als het ware gebaseerd op gemiddelden, en niet toegespitst op specifieke situaties. Volgens de huidige spelregels van de KRW is het gewenst om, daar waar de kennis beschikbaar is, de doelen meer toe te spitsen op de specifieke situatie binnen Delfland. Bij het bepalen van mogelijke maatregelen voor het SGBP3 neemt Delfland de geleerde

---

¹ Ecologische Sleutelfactoren: een door STOWA ontwikkelde techniek om inzicht te krijgen in de knelpunten in het ecologisch functioneren. Deze omvatten zowel ecologische als chemische aspecten. De sleutelfactoren maken de knelpunten expliciet. Inzicht in deze ESF's helpt bij het formuleren van effectieve maatregelen en doelen. De methode wordt door praktisch alle waterschappen in Nederland toegepast.

lessen en ontwikkelde kennis van tijdens de huidige planperiode (SGBP2) uitgevoerde onderzoeken en maatregelen, mee.

Voorlopige conclusie

De voorlopige conclusie is dat voor elk waterlichaam ook in de planperiode van het SGBP3 nog maatregelen nodig zijn. Dit zijn deels maatregelen die Delfland kan nemen, deels door derden (gemeenten, provincie, rijk en gebiedspartners) te nemen maatregelen. Welke maatregelen uiteindelijk worden opgenomen in het SGBP3 wordt uitgewerkt in het gebiedsproces. Verder ligt het voor de hand om de doelen die in SGBP2 zijn vastgesteld in het SGBP3 meer toe te spitsen op de aard en de potentie van het Delflandse watersysteem.

Gebiedsproces

Het halen van de KRW-doelen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle bestuursorganen die op de watertoestand binnen een stroomgebied invloed kunnen uitoefenen. Samenwerking en afstemming zijn dus belangrijk om de KRW-doelen te halen. Daarbij geldt in beginsel dat iedere overheid een bijdrage levert op het gebied waarvoor hij/zij zelf verantwoordelijk is. Delfland wil bij het opstellen van het SGBP3 in ons beheergebied samen optrekken met de provincie, gemeenten en andere gebiedspartners, zoals de land- en tuinbouwsector, terreinbeheerders en bedrijven.

Vanuit de rol als waterbeheerder heeft Delfland nagedacht over hoe het gebiedsproces voor het SGBP3 vormgegeven kan worden. Dit is met de gemeenten besproken in het Netwerk Schoon en Gezond Water en tijdens de Bestuurlijke watertafel van december 2018. Ook is hierover gesproken tijdens de informatieve VV 13 december 2018. De gemeenten onderschrijven dat dit een gezamenlijk proces moet zijn van alle gebiedspartners. Het voorstel is om voor het SGBP3 in 2019 een gebiedsproces te doorlopen waarin we belangen in beeld brengen, de doelen bespreken, maatregelen bepalen en samen besluiten welke partij welke verantwoordelijkheid draagt.

Uitgangspunten gebiedsproces

Door Delfland worden onderstaande uitgangspunten gehanteerd als basis voor het gebiedsproces voor verdere uitwerking van het SGBP3. Definitieve keuzes voor de invulling van begrenzing, maatregelen en doelen worden vervolgens bestuurlijk binnen Delfland voorgelegd.

1. Begrenzing aanpassen

Uitgangspunt voor actualisatie van de begrenzing van waterlichamen is om zoveel mogelijk uit te gaan van watersysteemkenmerken, om zo goed bij het waterlichaam passende doelen te kunnen stellen en beter op maatregelen te kunnen sturen. Daarnaast is het wenselijk om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de huidige begrenzing van de SGBP2-waterlichamen. Voorstel voor het bespreken van de begrenzing in het gebiedsproces is:

- Opknippen van het huidige waterlichaam Westboezem in 2 delen (Westland en Midden-Delfland);
- Opknippen van het huidige waterlichaam Oostboezem in 2 delen: 'Haaglanden' en 'Oostland';
- Begrenzing polderwaterlichamen (Holierhoekse en Zouteveense Polder, Zuidpolder van Delfgauw en Polder Berkel) en duinwaterlichaam Solleveld blijft hetzelfde;
- Begrenzing van het duinwaterlichaam Meijendel in samenspraak met Hoogheemraadschap van Rijnland en Dunea tegen het licht houden.
- In alle waterlichamen doorvoeren van opgetreden fysieke wijzigingen.
Aandachtspunt: indien de Erasmusvaart wordt gerealiseerd aandacht voor de ecologie in de planvorming- en realisatiefase, en de Erasmusvaart te zijner tijd verwerken in de begrenzing van de waterlichamen.

2. Bepalen maatregelen voor het SGBP3

- Volgens de KRW-systematiek is het doel (het Goed Ecologisch Potentieel, GEP) de toestand die ontstaat na het treffen van alle effectieve maatregelen. Maatregelen met significant negatieve effecten op gebruiksfuncties, denk bijvoorbeeld aan maatregelen die ten koste gaan van de veiligheid en de beroepsvaart, hoeven niet te worden meegenomen bij het vaststellen van dit

doel. Delfland hanteert bij het bepalen van significante schade voornamelijk de eerder bij het SGBP1 en het SGBP2 gebruikte definities.

- De mogelijkheid wordt voornamelijk opengelaten om ook maatregelen in de zgn. sport 3 wateren (achterliggende gebieden op een ander peilniveau) te kunnen meenemen, indien deze effectief zijn voor het bereiken van de doelen voor het KRW-waterlichaam.
- Welke maatregelen uiteindelijk worden genomen in het SGBP3 dient nader te worden uitgewerkt in het gebiedsproces en hierover vindt binnen Delfland daarna nog bestuurlijke besluitvorming plaats.

3. Doelen

Als basis voor het gebiedsproces wordt voor de lijnvormige waterlichamen gebruik gemaakt van de door Delfland in 'loop 1' in concept afgeleide passende doelen. Deze doelen worden in 2019 door Delfland en in het gebiedsproces verder uitgewerkt en onderbouwd. De doelen voor de duinwaterlichamen worden in 2019 samen met Dunea en voor Meijndel ook met het Hoogheemraadschap van Rijnland afgeleid.

4. Uitzonderingsmogelijkheden KRW

In de KRW is bepaald dat de doelen in 2027 bereikt moeten zijn, maar onder strikte voorwaarden zijn er wel uitzonderingsmogelijkheden: doelfasering waarbij de doelen op een later moment dan in 2027 worden gehaald, en doelverlaging vanwege maatregelen met disproportionele kosten.

Uitgangspunt voor Delfland is voornamelijk dat geen gebruik wordt gemaakt van doelverlaging, dus alle effectieve maatregelen (zonder significante schade) dienen in beginsel genomen te worden vóór 31 december 2027. We agenderen dit onderwerp in de relevante KRW-gremia met als doel hierin als waterbeheerders één lijn te trekken.

5. Gebiedsproces

Belangrijke aspecten voor de invulling van het gebiedsproces door Delfland zijn:

- Benadrukken van de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de overheden voor de KRW;
- Samen optrekken met het gebied: Delfland neemt voortouw, focus met gebiedspartners op knelpunten en maatregelen;
- Gebruik maken van bestaande netwerken;
- Er worden gebiedssessies per deelgebied georganiseerd met alle gebiedspartners;
- De rol van lokaal water wordt besproken in het gebiedsproces, met medeneming van de nog vast te stellen bestuurlijke uitgangspunten;
- Het is de intentie om het gebiedsproces af te ronden met afspraken (vorm samen met de gebiedspartners te bepalen).

Planning SGBP3

De planning voor het SGBP3 ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- 2019: ambtelijke voorbereiding van het SGBP3, met inhoudelijke analyses en het gebiedsproces. Het resultaat is een concept-maatregelenpakket en een voorstel aan de Provincie Zuid-Holland van doelen en begrenzing, typering, status van de waterlichamen voor het beheergebied van Delfland;
- 2020: verdere afstemming en bestuurlijke besluitvorming;
- 2021: formele vaststellingsprocedure, inclusief lokale en nationale inspraakprocedures. Het maatregelenpakket dat in het SGBP3 opgenomen wordt, moet zijn vastgelegd in het Waterbeheerprogramma Delfland 2022-2027.

Hoogachtend,
Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland,
de Secretaris,

ir. P.C. Janssen

de Dijkgraaf,

dr. P.H.W.M. Daverveldt